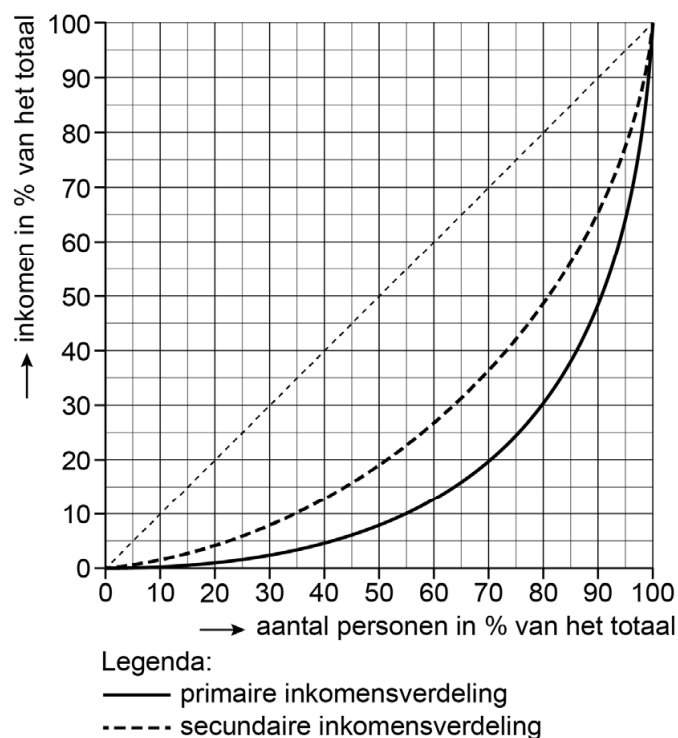

Opgave 1 Zelfstandigen zonder personeel

Onderzoekers Jan en Samira analyseren de groei van de groep zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) in een land. De groei betreft zowel het aantal zzp'ers als hun aandeel in de beroepsbevolking. In de juridische of ICT-sector werken zzp'ers met hoge uurtarieven, maar in de horeca, postbezorging of de schoonmaaksector werken veel zelfstandigen voor lage uurtarieven. Een aanzienlijk deel van de zzp'ers leeft onder of rond de armoedegrens. Jan heeft daarom een Lorenzcurve opgesteld van de primaire en secundaire inkomensverdeling van de zzp'ers in 2019.

Samira plaatst een kanttekening: "De Lorenzcurve van de primaire inkomensverdeling is niet helemaal correct geschetst, want als bijvoorbeeld het laagste kwintiel van de zzp'ers in 2019 een te laag uurtarief heeft om kostendekkend te zijn, klopt de curve niet."

Figuur 1 Lorenzcurven van zzp'ers in 2019

- 2p 1 Leg uit hoe de Lorenzcurve van de primaire inkomens kan worden gecorrigeerd om aan Samira's kanttekening tegemoet te komen.

- 2p 2 Beargumenteer hoe de Lorenzcurve van de secundaire inkomens van de zzp'ers in 2022 zal verschuiven ten opzichte van 2019 door de verlaging van de heffingskorting.

Ondanks de vele gewerkte uren, komt een deel van de zzp'ers onder de armoedegrens. Daarom pleiten de onderzoekers voor het invoeren van een wettelijk minimumuurtarief voor zzp'ers, net zoals het bestaande wettelijk minimumloon voor werknemers in loondienst.

- 2p **3** Leg uit dat het invoeren van een wettelijk minimumuurtarief voor zzp'ers kan leiden tot een hogere (cao-)loonstijging van de werknemers in loondienst.

De onderzoekers hebben een model gemaakt voor de markt van zzp'ers in 2022 om de gevolgen van hun voorstel te analyseren:

$Q_v = -30U + 630$	Totaal gevraagd aantal uren naar zzp'ers in miljoenen per jaar
$Q_a = +20U - 50$	Totaal aangeboden aantal uren door zzp'ers in miljoenen per jaar
U	Uurtarief in euro's

Jan en Samira beseffen dat hun model een forse vereenvoudiging is van de realiteit. Het model gaat uit van een arbeidsmarkt van volledige mededinging: ze stellen daarom dat dit model alleen voor laaggeschoolde arbeid geldt en niet voor hooggeschoolde arbeid.

- 2p **4** Verklaar de stelling van Jan en Samira.

Jan en Samira onderzoeken de gevolgen van de invoering van een minimumtarief voor zzp'ers van 16 euro per uur op twee punten:

- i het armoedeprobleem onder zzp'ers verminderen
- ii de totale werkgelegenheid beïnvloeden

Ze gebruiken de omzetontwikkeling van de zzp'ers als de indicator voor het armoedeprobleem onder zzp'ers.

- 2p **5** Toon met een berekening aan of het armoedeprobleem onder zzp'ers door de invoering van het minimumtarief wordt verminderd.

- 2p **6** Verklaar dat de totale werkgelegenheid op korte termijn negatief en op lange termijn positief kan worden beïnvloed door de invoering van het minimumuurtarief.